

Együtt Alakítjuk A Megyét Spolu Tvoríme Kraj

2021 AUGUSZTUS
AUGUST 2021

BYSTRÍK

Beszélgetés a nagy-
szombati énekessel

*Rozhovor s trnavským
spevákom*

A megye támogatja
a kultúrát és
a kreatív ipart

*Župa podporuje
kultúrny a kreatívny
priemysel*

Újfajta turisztikai
menedékházak
építünk
*Staviame
turistickú útulňu
novej generácie*

Risograph technika
Mila, Lina és Vesna szabadságon

Risografiky
Mila, Lina a Vesna
na dovolenke

TT SK TRNAVSKÝ
SAMOSPRÁVNÝ
KRAJ

#spolutvorimekraj

Oldal / Strana 4

Oldal / Strana 10

Oldal / Strana 6

Oldal / Strana 12

Oldal / Strana 14

Oldal / Strana 9

Oldal / Strana 15

● **OLDAL / STRANA 3**
A HÓNAP TÉMÁJA

Támogatjuk a kulturális-kreatív ipart

TÉMA MESIACA

Podporujeme kultúrno - kreatívny priemysel

● **OLDAL / STRANA 4**
BESZÉLGETÉS

Bystrík Červený, énekes

ROZHOVOR

Bystrík Červený, spevák

● **OLDAL / STRANA 7**
A HÓNAP TÉMÁJA

- ARTA Kulturális és Kreatív Központ Pöstyénben

TÉMA MESIACA

- *Kreatívne centrum ARTA Piešťany*

● **OLDAL / STRANA 9**
LAKOSOK

A participatív költségvetés projektjei

- A zavari szociális otthon hátsó udvarának revitalizálása
- Sintavai közösségi kert

OBYVATELIA

Projekty Participatívneho rozpočtu

- *Revitalizácia zadného dvoru v DSS Zavar*
- *Komunitná záhrada v Šintave*

● **OLDAL / STRANA 10**
A HÓNAP TÉMÁJA
TÉMA MESIACA

- Nagyszombatban kreatív központot létesítünk
- *Začíname stavať Kreatívne centrum Trnava*

OLDAL / STRANA 11

- Megújul a Ján Palárik Színház tükörterme
- *Zrkadlová sála Divadla Jána Palárika dostane novú tvár*

OLDAL / STRANA 12

- Új menedékház létesül turistáknak
- *V Mihalínovej vznikne nová turistická útulňa*

OLDAL / STRANA 13

- Új nyári olvasóteremmel bővül a nagyszombati J. Fándly Könyvtár
- *Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave dostane novú čítareň*

OLDAL / STRANA 14
A HÓNAP TÉMÁJA
TÉMA MESIACA

● **OLDAL / STRANA 16**
ÚJDONSÁGOK

- Segítség Dél-Morvaországnak
- Megnyitottuk az első lakhatást biztosító szociális intézményt

NOVINKY

- *Pomoc pre južnú Moravu*
- *Otvorili sme prvé zariadenie podporovaného bývania*

OLDAL / STRANA 17

- A kezdő pedagógusok állandó lakhatási támogatást igényelhetnek
- *Začínajúci učitelia môžu požiadať o pravidelný príspevok na bývanie*

● **OLDAL / STRANA 18**
TIPPEK
KIRÁNDULÁSHOZ

- Risograph technikával megelevenedő megyei történetek

TIP NA VÝLET

- *Príbehy z kraja ožívajú na risografikách*

● **OLDAL / STRANA 20**
JÓ TUDNI

- Tegyen egy kirándulást a galgóci csillagvizsgálóba és planetáriumba

DOBRÉ VEDIEŤ

- *Urobte si výlet do hvezdárne a planetária v Hlohovci*

TRNAVA

Támogatjuk a kulturális-kreatív ipart

A kulturális örökséget hasznosítjuk, egyúttal pedig lehetőséget teremtünk a fejlődésre. Idén több mint 1,6 millió eurót különítettünk el a kulturális-kreatív ipar támogatására. Ebből az összegből újul meg többek között a nagyszombati Ján Palárik Színház tükörterme, illetve létrejön egy zöldtetős nyári olvasóterem. Európai uniós forrásokból 8 millió eurót kapunk a Nagyszombati Kreatív Központ létrehozására a Fő utca 17-es szám alatt, amely minden művész számára elérhető lesz. A pöstyéni ARTA Kezdeményezés Polgári Társulásnak átadtuk azon helyiségek kulcsait, amelyekben egyedülálló kreatív központ létesül.

Tekintsék meg, hogy mit készítünk Önöknek.

Podporujeme kultúrno - kreatívny priemysel

Zveľadujeme kultúrne dedičstvo a zároveň vytvárame nové príležitosti na jeho rozvoj. Práve do kultúry sme tento rok vyčlenili vyše 1,6 milióna eur. Časť prostriedkov je určená na rekonštrukciu zrkadlovej sály Divadla Jána Palárika v Trnave či výstavbu letnej čítárne Knižnice Juraja Fádlyho v Trnave so zelenou strechou. Z eurofondov sme získali 7,7 milióna eur na výstavbu Kreatívneho centra Trnava na Hlavnej 17. Občianskemu združeniu Iniciatíva ARTA sme odovzdali kľúče od priestorov v Piešťanoch, v ktorých vzniká jedinečné kultúrne a komunitné centrum.

Pozrite si čo pre vás pripravujeme.

BYSTRÍK

Amennyiben megkérdeznénk, hogy az ország énekesei között ki a leginkább karakteres figura, Bystrík biztosan többeknek eszébe jutna. A szimpatikus művésszel beszélgettünk a terveiről, de kitértünk a magánéletére is. Az interjúban arról is olvashatnak, hogy a lányaival közösen készül-e új dallal.

Mit tanultál az elmúlt másfél évben, mióta másképp élünk?

Azt kell mondanom, hogy különleges volt számomra. Pihentem, és lett időm a családomra. Számomra nagyon értékes volt, hogy a gyerekekkel és a feleségemmel lehettem.

Nem mentetek egymás idegeire?

Egyáltalán nem, épp ellenkezőleg. Mi családi házba költöztünk. Nagyszerű volt számomra, nagyon élveztük az együttléteket. Közelebb kerültünk egymáshoz. Azonban nagyon remélem, hogy ez az időszak nem jön el újra, mert művészként nagyon hiányzott a zene, a koncertek és az emberek. Nagyon szomorú lennék, ha háromnegyed évre újra be lennének zárva otthonra.

Tehát a családdal töltött idő szempontjából a Covid mégis jó volt valamire?

Biztosan. Kicsit úgy állítottam be magam, hogy ne csak én, hanem a családom is bírja. Ha rosszabbul fogadnám a helyzetet, nem lenne jó. Mivel otthon voltunk bezárva, nem tudtunk dolgozni, ezért úgy állítottam fel az egész rendszert, hogy a családommal tölthessem az időt.

Valóban Bystrík Červený a te neved, vagy ez álnév?

Nos, ez tényleg a keresztnév és a vezetéknevem. Beismerem, hogy több élményem is van a nevémmel kapcsolatban. Ilyenek főként a hivatalokban voltak. Amikor megkérdezték a nevemet, megmondtam azt, és az irodában lévő hölgy azt mondta, hogy nem a vezetéknevemet akarja, hanem a keresztnévemet. Hogy konkrét legyen, a bátyám szeptember 11-én született. Nekem

akkor van a névnapom. Apámnak nagyon tetszett a Bystrík név, ezért lettem Bystrík. Kevesen tudják, de Szlovákiában van klubja a Bystríkeknek. Már több mint 250-en vagyunk. Sőt, még pálinka és Bystrík-hegy is van.

Vannak közös összejöveteleitek is?

Volt lehetőségem találkozni ezzel a klubbal is. Örültem, amikor eljöttek a koncertemre. Legutóbb egy Bystrík nevű fiú volt a koncertemen, így rögtön bevettem őt a zenekarunkba.

Milyen volt a nyarad?

Összehasonlítva a tavalyival, nagyon hasonló. A mostani azonban munkával telt, mivel féltünk, hogy a nyár végén a kultúra újra leáll. Mindenhol játszottunk, ahova meghívtak

Nagyon remélem, hogy ez az időszak nem jön el újra, mert művészként nagyon hiányzott a zene, a koncertek és az emberek.

Mivel otthon voltunk bezárva, nem tudtunk dolgozni, ezért úgy állítottam fel az egész rendszert, hogy a családommal tölthessem az időt.

Bystrík Červený legutóbbi albuma, a Na Kráľovej holi keresztelőkör.

(Fotó: Bystrík Červený archívuma)

Bystrík Červený počas krstu albumu Na Kráľovej holi.

(Foto: Archív Bystrík Červený)

bennünket, és nagyon élveztuk. Idén még Csehországban is felléptünk. További koncertek várnak még ránk, amiket nagyon várunk. És nyaralni is sikerült.

Hol töltötted a szabadságodat?

Közép-Szlovákiába járunk a kedvenc szállodánkba. Rendszeresen koncertezünk is ott, és tetszik, hogy van külön rész a gyerekeknek, ahol játszhatnak, és biztosítanak programokat a fiataloknak is.

Adam Cisár elhagyta a Bystrík-zenekart, de már megvan az új tagja az együttesnek. Ki ő?

Ő egy fiatal srác, aki korábban játszott a Downhill-ben Adammal. Adam hosszabb szünetet tart, pihenni akar. Természetesen szülői kötelezettségei is vannak, hiszen gyermeke született.

Nem gondolkodtatok azon, hogy egy lányt vegyetek a zenekarba?

Azt mondják, hogy egy nő egy zenekarban soha nem főnyeremény. Nem is ismerek gitárost, akit megszólíthatnánk. Fiúcsapat vagyunk, ezért nem tudom elképzelni. Még mindig „örültek” vagyunk. Tavaly volt egy nagyon jó női szaxofonosunk a jubileumi koncertünkön, akit szeretnénk még megszólítani, mert jó volt vele a közös munka.

Tavaly a Hej dievča című albumot adtátok ki. Tervezték valami újat?

Folyamatosan dolgozunk új dolgokon, még akkor is így volt, amikor nem voltak koncertek. Úgy éreztem, hogy állandóan törnöm kell a fejem valamin. Van egy vágyam, hogy készítsék még egy népdalokat tartalmazó CD-t. Az emberek továbbra is azt akarják, hogy játsszuk ezeket a dalokat. Csodálatos energia árad belőlük a koncerteken. Most Morvaországban játszottunk, és a rajongók élvezték, még mindig libabőrös vagyok ettől. Remélem, hogy ezt az év végéig sikerül megcsinálnunk.

Tervezték még szeptemberi koncerteket?

Úgy tudom, hogy szeptember 4-én Alsókorompán (Dolná Krupa) falunapokon játszunk, majd 11-én a Mikuláš Schneider Trnavský Zeneházban lépünk fel.

Két lányod van, Amálka és Terezka. Követik az apjukat a művészi pályán?

Véleményem szerint ez az életkor alapján változik. Az idősebb, Amálka zongorára járt, és saját dalokat készítettünk. Terezka a mi népdalainkat énekl, ennek mindig így kell lennie. Mindketten énekesek. Ezt a kérdést szabadjára engedem. Elárulom, hogy egy karácsonyi dal szövegét közösen alkottuk, de meg kell találnom, mert valahova eltettem.

Hallottál arról, hogy Nagyszombatban, a Fő utcán egy új kulturális központ jön létre?

Igen, olvastam erről, és nagyon örültem ennek a hírnek, mert eddig a művészek számára semmi hasonló nem volt Nagyszombatban. A művelődési központ is már több éve nem működik a városban. Ha egy nagyobb koncertet szeretnénk csinálni Nagyszombatban, nincs hol. Nagyszerű lesz, ha a kreatív iparban dolgozók új helyiségeket kapnak.

Életrajz: Bystrík Červený, énekes

Bystrík Červený szlovák énekes, Nagyszombatban született. 18 éves korában kezdett intenzíven foglalkozni a zenével. Első fellépései különböző klubokban és bárokban voltak, ahol gitáron játszott. Először mások dalait játszotta, majd ezeket fokozatosan saját szerzeményeivel egészítette ki. Először 2004-ben hívta fel magára a figyelmet Snívaj című dalával, amely a szlovák rádiók adásaiban jelentősebb visszhangot váltott ki. A változás 2005-ben következett be, amikor nagy konkurenciaharcban megnyerte a rangos Coca-Cola Pop-star szerzői pályázatot.

Tavaly együttesével kiadta a Hej dievča című új albumot.

Bystrík Červený, spevák

Bystrík Červený je slovenským spevákom, ktorý sa narodil v Trnave. Hudbe sa začal intenzívne venovať v 18 rokoch a prvé vystúpenia absolvoval v rôznych kluboch a baroch, kde hrával na gitare prevzaté piesne, ktoré postupne dopĺňal o svoje vlastné pesničky. Po prvýkrát na seba upozornil vlastnou skladbou „Snívaj“ v roku 2004, ktorá výraznejšie zarezovala aj v éteri slovenských rádii. Zmena nastala v roku 2005, kedy zvíťazil v rekordnej konkurencii v prestížnej autorskej súťaži Coca-Cola Popstar. So svojou kapelou vydal minulý rok nový album Hej dievča.

Čo si sa naučil za posledný rok a pol, odkedy žijeme inak?

Musím povedať, že bol pre mňa výnimočný. Odpočinul som si a získal som čas, ktorý som mohol tráviť s rodinou. Pre mňa to bolo vzácné byť s deťmi a manželkou.

Aj ste si doma liezli na nervy?

Práveže vôbec. My sme sa aj sťahovali do domu. Bolo to pre mňa super, veľmi sme si to spoločne užili. Boli sme si viac blízki. Verím však, že takéto obdobie už nepríde, pretože mne ako umelcovi hudba, koncerty a ľudia veľmi chýbali. Bolo by mi smutno byť trištvrte roka opäť zavretý doma.

Čiže z hľadiska trávenia času s rodinou bol ten Covid predsa na niečo dobrý?

Určite áno. Trávili sme spolu veľa času, nastavili sme si spoločný režim. Keby som situáciu bral horšie, nebolo by to dobré. Tým, že sme boli doma zavretí, nemohli sme pracovať, tak som si celý režim nastavil tak, aby som ho mohol tráviť s rodinou.

Naozaj je tvoje skutočné meno Bystrík Červený alebo je to pseudonym?

Áno, je to naozaj moje meno a priezvisko. Priznám sa, že mám niekoľko zážitkov, ktoré sa mi stali v súvislosti s mojim menom. Išlo najmä o úrady. Keď sa ma pýtali na meno, tak som povedal meno a pani na úrade mi povedala, že ona nechce priezvisko, ale meno. Aby som bol konkrétny, môj brat sa narodil 11. septembra. Vtedy mám aj meniny. Môjmu otcovi sa veľmi páčilo meno Bystrík, tak sa zo mňa stal Bystrík. Čo vie možno málokto, máme aj klub Bystríkovcov na Slovensku. Je nás už viac ako 250. Dokonca máme aj pálenku, vrch Bystrík.

Mávate aj spoločné stretnutia?

Áno, mal som možnosť sa s týmto klubom stretnúť aj ja. Potešilo ma, keď prišli na môj koncert. Minule bol na koncerte jeden chlapec, ktorý sa volal Bystrík, tak som ho hneď pridal k nám do kapely.

Aké si mal leto?

Ak si to porovnam s minulým letom, tak bolo veľmi podobné. Bolo však pracovné, keďže sme sa báli, že sa ku koncu leta budú možno opäť zatvárať kultúrne stánky. Hrali sme všade, kam nás pozvali a veľmi sme si to užili. Dokonca sme tento rok hrali aj v Česku. Čakajú nás ešte koncerty, na ktoré sa tešíme. Stihli sme aj dovolenku.

Kde ste trávili dovolenkové dni?

Chodíme na stredné Slovensko do nášho obľúbeného hotela. Pravidelne tam hrávame aj koncerty a páči sa mi, že je tam priestor aj pre deti, kde sa môžu hrať a majú aj program pre mládež.

Z Bystrík Bandy odišiel Adam Cisár, máte však už nového člena. O koho ide?

Je to chalan, ktorý s Adamom kedysi hrával v skupine Downhill. Adam si dáva dlhšiu prestávku, chce si oddýchnuť. Samozrejme, má aj rodičovské povinnosti, keďže sa mu narodilo dieťa.

Neuvažovali ste nad tým, že by ste zobrali nejakú slečnu do kapely?

Hovorí sa, že žena v skupine nikdy nie je výhra. Ja ani nepoznám gitaristku, ktorú by sme mohli osloviť. My sme chlapecká partia, neviem si to predstaviť. Stále sme ešte „pojašenci“. Minulý rok sme na výročnom koncerte mali skvelú saxofonistku, tú ešte chceme osloviť, pretože sa nám s ňou dobre spolupracovalo.

Minulý rok ste krstili album Hej Dievča, chystáte už niečo nové?

Stále pracujeme na nových veciach, aj počas koncertnej pauzy. Cítil som, že potrebujem zamestnať hlavu. Mám túžbu urobiť ešte jedno cédečko s ľudovkami. Ľudia stále chcú, aby sme ich hrávali a ich energia na koncertoch je úžasná. Teraz sme hrali na Morave a fanúšikovia si to užili, ešte teraz mám z toho zimomriavky. Verím, že sa nám to podarí do konca roka urobiť.

Máte naplánované koncerty aj v septembri?

Myslím, že 4. septembra budeme v Dolnej Krupej na Obecných dňoch, 11. septembra to bude v Dome hudby Mikuláša Schneidera Trnavského.

Máš dve dcéry – Amálku a Terezku. Idú v umeleckých cestách po tatinovi?

Podľa mňa je to na striedačku, podľa veku. Staršia Amálka chodila na klavír, tvorili sme vlastné pesničky. Terezka spieva naše ľudovéčky, to musí vždy byť. Obe sú speváčky. Nechávam to na voľný priebeh. Prezradím, že sme spolu vytvorili text jednej vianočnej pesničky, ale musím ho nájsť, lebo som ho niekde odložil.

Zaregistroval si, že v Trnave na Hlavnej ulici vznikne nové Kultúrne centrum?

Áno, čítal som o tom, a veľmi ma táto správa potešila, pretože zatiaľ nič podobné v Trnave pre umeleckú obec nie je. Veď v Trnave už niekoľko rokov ani Kultúrny dom nefunguje. Keď chceme v Trnave urobiť väčší koncert, nemáme ho kde urobiť. Bude super, keď budú môcť kreatívci fungovať v nových priestoroch.

ARTA Kulturális és Kreatív Központ Pöstyénben

Hogyan ismerkedtek meg az Arta Kezdeményezés tagjai?

Az Arta Pöstyén elnevezésű létesítmény gondolata elsődlegesen Nagyszombat megye szerveiben született meg. A kreatív ötletet közösen akartuk megvalósítani. Olyan emberek csoportjára volt szükségem, nemcsak a megyei szervezetben, hanem másutt is, akik lelkesen részt vesznek ennek a tervnek a megvalósításában. Érdekelt mindaz, ami a kultúra területén történik, ezért jelentkeztem a városi szakbizottságba. Itt ismertem meg Palo Pilla-rt, aki felajánlotta, hogy segít a projektek körüli intézményekben. Ő lett az a személy, aki a pályázatainkkal foglalkozik. Peter Dvorskyt 2015-ben ismertem meg, amikor Pozsonyból visszatértem Pöstyénbe, ahol ő a feleségével közösen kávéházat nyitott és kávépörkölőt kezdett üzemeltetni. Tetszett nekem, hogy miután hazatértek Hollandiából, magukkal hozták az ott megszerzett know-how-t, és egy új kávé közösséget hoztak létre Pöstyénben. 2018-ban szólítottam meg őt az Arta ötletével, és ő azonnal rábólintott. Azóta mind a hárman közösen egyengetjük annak útját.

Miben tudnak segíteni Önöknek a pöstyéniiek vagy a környéken élők?

Sok munkát önről végzünk el, a legfőbb támaszunkat az önkéntesek jelentik. Vannak olyanok, akik eljönnek minden általunk szervezett munkára. Nemcsak ők segítenek, hanem olyanok is, akik érdeklődnek az itt kialakításra kerülő helyiségek iránt. Akad közöttük olyan, aki betördeli a kinyomtatásra váró szövegeket, mások a rendezvényeinken

fényképeznek és így tovább. Bárki jelentkezhet nálunk, aki valamilyen formában tud nekünk segíteni. Mindig igyekszünk valamit kigondolni.

Milyennek látja Pöstyén környékén a kulturális életet?

Amikor 2017-ben hozzáálltunk az Arta-projekthez, úgy tűnt nekem, hogy Pöstyén ilyen szempontból megrekedt. A korábbi rendezvények elsősorban az idősebb nemzedéket célozták meg. Azóta eltelt egy kis idő, és úgy látom, hogy a kulturális élet megélénkült, hála azoknak, akik itt valami változást akarnak.

Miért tartja fontosnak azt, hogy Pöstyénben kulturális és kreatív központ jöjjön létre?

Fürdővárosban élünk. A városnak mindig része volt a kultúra és a művészet. Munkalehetőségek terén itt nincs nagy választék. Főleg a vendéglátóiparban és a szállásadás terén kínálnak leginkább álláslehetőségeket. Sok fiatal elment a városból és másutt keresett munkát, sokan vissza sem tértek, vagy ott maradtak, ahol tanultak. Nem találtak itt semmit olyat, ami miatt itt szerettek volna élni. Magától értetődő, hogy a kreatív iparban nagyobb városban igyekszik az ember leginkább érvényesülni. Az én esetemben is így volt ez, miután Pozsonyban elvégeztem a tanulmányaimat. Pöstyénben nem sikerült elhelyezkednem és terem sem volt, ahol alkotótevékenységgel foglalkozhatnék. Rájöttünk arra, hogy többen vagyunk ilyen helyzetben. És ez a gond folyamatosan megmutatkozott. Az első között jelentkeznek azok a fiatalok, akik más

A nagyszombati megyeelnök augusztus közepén Pöstyénben ünnepélyesen átadta az ARTA Kezdeményezés Polgári Társulás tagjainak a Kollár utca 2-es szám alatti épületegyüttest. Az ARTA egy 25 évre szóló bérleti szerződés értelmében fogja használni és átépíteni ezt az objektumot. Régebben cukorgyár működött itt, majd szakközépiskolaként használták. Most fokozatosan kulturális és kreatív központot alakítanak ki ebben a létesítményben.

A 2011 óta az ürességtől kongó helyiségeket ezentúl mi nem hagyományos célokra kívánjuk kihasználni. A nehezebb és bonyolultabb utat választottuk: a kihasználás mellett tettük le a garast, nem pedig a gyors, bármi áron történő eladás mellett. Olyan fiatalok csoportjával fogtunk össze, akik szó szerint új lelket lehelték ebbe az épületbe. Az ARTA újfajta kulturális és kreatív teret hoz létre, nagy és új lehetőségeket kínáló helyszínnel. Pöstyén városának ez a közösségi tér egy új lehetőség is, ahol kibontakozhatnak és bemutatkozhatnak a kreatív ötletek nemcsak a város nagyközönsége előtt, hanem megyei szinten is.

szlovákiai városokból vagy külföldről térnek haza. Arra törekszünk, hogy az Arta olyan hely legyen, amely mást is nyújt. Nemcsak munkaalkalmat, hanem felfutási lehetőséget is, összekötve ezt a városlátogatással és a szabadidő eltöltésével.

Nagy terek bérlőivé váltak. Milyen érzés ez?

Örülünk ennek. Teendők van bőven, sok munka vár ránk, hitelek és az egész létesítmény beindítása. Azonban az eltelt három év alatt elég időnk volt arra, hogy eldöntsük, belevágunk-e ebbe vagy nem. És mi eldöntöttük, hogy nekilátunk a munkának. :))

Mit találnak majd itt az Arta látogatói?

Elsősorban műtermek lesznek itt és alkotómunkára közösen kihasználható terek. Emellett lesznek itt olyan helyiségek is, ahol kulturális rendezvények szervezhetőek, továbbá műtermek szabadúszóknak, workshopok és kreatív műhelyek, kávéház, csomagolásmentes termékeket árusító bolt és sok egyéb.

A közeljövőben lesznek érdekesebb rendezvények?

● A HÓNAP TÉMÁJA / TÉMA MESIACA

Pillanatanýilag elsősorban a felújítási munkálatokra összpontosítunk, mivel nemsokára beköszönt a hűvösebb idő. Ezért mielőbb kulcsra szeretnénk zární az épületet. Vagyis hajrázunk a tetőfedéssel, az ablak- és ajtócsereivel és más, hasonló munkálatokkal. Azonban szeptemberre már tervezünk néhány eseményt. Lesznek

workshopok, felolvasó délutánok, ezeket rendszeresíteni szeretnénk. Már harmadik éve otthont adunk a szeptemberi nemzetközi filmfesztiválnak, amelyet eddig szétszórótan, több helyen szerveztek meg a városban. A történelmi szárnyban megnyitjuk az emeleti részt, ahol egy helyi illusztrátor, Alica Kucharovič mutatkozik be kiállításával.

Mit vár a legnagyobb örömmel ezekben a megújult terekben?

Azt a pillanatot, amikor kezdenek megtelni látogatókkal, és a műtermek is benépesülnek. Ekkor válik ez a hely a város új élő létesítményévé.

*Dominika Rusnáková
az ARTA társalapítója*

Dominika Rusnáková, Pavol Pillař és Peter Dvorský – pöstyéniek, akiket az Arta-projekt hozott össze.

Trnavský župan Jozef Viskupič a Piešťanci, ktorých spojila Arta. Dominika Rusnáková, Pavol Pillař a Peter Dvorský.

Trnavský župan slávnostne odovzdal areál na Kollárovej 2 v Piešťanoch členom občianskeho združenia Iniciatíva ARTA, ktorá ho bude využívať a zveľaďovať na základe 25-ročnej nájomnej zmluvy. V priestoroch bývalej fabriky na cukrovinky a neskôr strednej školy vznikne kultúrne a kreatívne centrum.

S priestormi, ktoré od roku 2011 zivali prázdnotou, sme sa rozhodli naložiť pomerne netradične. Vybrali sme sa dlhšou a náročnejšou cestou, ako by to bolo v prípade ich predaja za každú cenu. Spojili sme sily s partiou mladých ľudí, ktorí nevyužívanému areálu doslova vdýchli nový život. Arta znamená ďalšie kultúrne a kreatívne centrum, ktoré má obrovský potenciál. Doplní v Piešťanoch dôležitú možnosť pre realizáciu vízií a nápadov kreatívnej komunity mesta a celého regiónu.

Ako vzniklo kreatívne centrum?

Prvotný začiatok budúcnosti objektu Arta Piešťany vznikol na trnavskej župe. Kreatívnu myšlienku sme chceli spoločne pretaviť do reality. Potrebovala som tím ľudí, aj mimo župy, ktorý bude mať chuť spolu so mnou na tomto projekte pracovať. Zaujímalo ma kultúrne dianie a prihlásila som sa do mestskej komisie, kde som spoznala Pala Pillařa, ktorý sa ochotne ponúkol pomáhať projektu a stal sa hneď človekom, ktorý rieši všetky naše granty. Peťa Dvorského som spoznala, keď som sa v roku 2015 vrátila z Bratislavy do Piešťan a on spolu s manželkou otvárali kaviareň a pražiareň. Páčilo sa mi, že sa vrátili z Holandska naspäť do Piešťan, priniesli know-how, ako to celé robili, viedli a vytvorili v meste novú kaviarensku komunitu. Oslovila som ho v roku 2018 s myšlienkou Arty a on na ňu jednoznačne prikývol. Odvtedy riešime všetci traja ARTU spoločne.

Môžu vám ľudia z Piešťan a okolia s niečím pomôcť?

Veľa prác v Arte si robíme svojpomocne, dobrovoľníci sú naša najväčšia pomoc. Niektorí už chodia na každú brigádu, ktorú organizujeme. Pomáhajú nám nielen oni, ale aj záujemcovia o priestory. Niektorí zalamujú texty do tlače, ďalší nám chodia fotiť akcie a podobne. Ktokoľvek má chuť nejako pomôcť sa nám môže ozvať. Vždy sa snažíme niečo vymyslieť.

Ako vnímate kultúrne dianie v okolí Piešťan?

Keď sa začínala v roku 2017 riešiť Arta, zdalo sa mi, že Piešťany stagnujú. Program bol cieleň najmä pre staršie generácie. Odvtedy prešiel nejaký ten rok a myslím, že postupne kultúrne ožívajú vďaka ľuďom, ktorí sa tu snažia niečo zmeniť.

Prečo je podľa vás dôležité, aby bolo v Piešťanoch kultúrne-kreatívne centrum?

Žijeme v kúpeľnom meste. Kultúra aj umenie boli vždy jeho súčasťou. Pracovná ponuka je tu ale slabá. Máte tu príležitosti hlavne v gastronómii a hotelierstve. Veľa mladých ľudí z mesta odišlo za prácou a veľa sa nevrátilo, lebo ostalo v meste, kde

vyštudovali. Nenašli nič, prečo by tu chceli ostať žiť. Uplatnenie v kreatívnej oblasti si prirodzene hľadáte vo väčšom meste. Rovnako to tak bolo aj u mňa, keď som po štúdiu skončila v Bratislave. Nevedela som si nájsť v Piešťanoch zamestnanie ani priestor na tvorivú prácu. Zistili sme, že takých ľudí je samozrejme viac. A táto skutočnosť sa nám ukazuje stále. Ako prví k nám prichádzajú mladí ľudia, ktorí sa sem naspäť vracajú z iných slovenských miest alebo zahraničia. V Arte sa snažíme, aby vzniklo miesto, ktoré ponúkne aj niečo iné. Nielen pre pracovnú príležitosť, rozbeh, ale aj pre návštevu mesta a trávenie voľného času.

Stali ste sa nájomcami zaujímavých priestorov. Aký je to pocit?

Tešíme sa. Máme čo robiť, čaká nás veľa práce, úver a rozbeh celého objektu. Ale za tie tri roky sme mali dostatok času zvážiť, či do toho ideme alebo nie. A my sme sa rozhodli do toho ísť.

Čo všetko nájdú návštevníci v Arte?

Gro projektu budú ateliéry a zdieľané priestory na prácu. Okrem toho tu vznikne priestor pre kultúrne podujatia, ateliér voľnej tvorby pre workshopy a kreatívne dielne, kaviareň, bezobalový obchod a veľa iného.

Čakajú vás v blízkej dobe nejaké zaujímavé podujatia?

Momentálne sa najviac sústreďujeme na rekonštrukciu, nakoľko sa blíži chladnejšie obdobie. Chceme preto "zavrieť" budovu čím skôr. Tzn. nová strecha, okná, dvere a podobne. Na september ale chystáme rôzne podujatia. Workshopy a čítačky, ktoré budú fungovať na pravidelnej báze. Tretím rokom budeme hostiť septembrový medzinárodný filmový festival, ktorý je roztrúsený po meste a otvoríme horný priestor v historickej časti, kde bude prvá výstava od lokálnej ilustrátorky Alice Kucharovič.

Na čo sa tešíte v nových priestoroch?

Na moment, kedy sa začne zaplňať ľuďmi a ateliérmi a stane sa novým živým priestorom.

*Dominika Rusnáková,
spoluzakladateľka Arty*

Bemutatjuk a részvételi költségvetésből támogatott projekteket

Második éve készül Nagyszombat megye költségvetése participatív, vagyis részvételi módszerrel. A részvételi költségvetés idei, második évének keretében 57 közhasznú projektet támogattak összesen 250 ezer euróval. Épp Önök voltak azok, akik dönthettek arról, hogy a benyújtott 105 projekt közül melyik kap megyei

támogatást, egyenként legfeljebb 5 ezer eurós összegben. Az online szavazásnál a közvélemény szavazata 50%-os arányban befolyásolta a végső döntést. A fennmaradó 50%-os szavazatsúlyt a szakmai fórumok tagjainak voksai képviselték, amelyeket a projektek nyilvános értékelése során adtak le. Néhányat bemutatunk e projektek közül.

Predstavujeme projekty podporené z participatívneho rozpočtu

V rámci druhého ročníka participatívneho rozpočtu trnavskej župy bolo celkovou sumou 250-tisíc eur podporených 57 verejnoprospešných projektov. O tom, ktoré zo 105 relevantných projektov získajú podporu v maximálnej výške 5 tisíc

eur, ste rozhodli aj vy. Online hlasovanie verejnosti malo 50-percentnú váhu pri rozhodovaní. Druhú polovicu tvorilo hlasovanie členov odborných fór v rámci verejného hodnotenia projektov. Niektoré z nich vám postupne predstavujeme.

A zavari szociális otthon hátsó udvarának revitalizálása

A hátsó udvar revitalizálásának köszönhetően a különféle egészségügyi és mentális problémákkal küzdő lakók számára jobb és kellemesebb környezetet sikerült kialakítani. A projekt részeként különféle növények, fű és virágok kiültetésére is sor került egyéb természetes anyagok felhasználásával, mint például kő és kéreg. A participatív költségvetésből egy pihenőzónát is sikerült kialakítani, ahol hinta és napernyők vannak. A projekttel kapcsolatos aktivitásokba a munkaterápiás alkalmazottak felügyelete mellett az otthon lakóit is bekapcsolták. Ennek köszönhetően fejlődnek a pszichomotoros készségeik, valamint jobb lesz a környezethez való viszonyuk.

Revitalizácia zadného dvora v DSS Zavar

V rámci revitalizácie zadného dvora bolo vytvorené kvalitnejšie a príjemnejšie prostredie pre klientov s rôznym zdravotným a mentálnym znevýhodnením. Súčasťou projektu bola výsadba zelene, okrasných tráv a kvetov s využitím aj iných prírodných materiálov, akými sú kamene či kôra. Vďaka participatívnejmu rozpočtu bola vytvorená aj relaxačno-oddychová zóna s hojdačkou a slnečníkmi. Do aktivít súvisiacich s projektom sú zapojení klienti pod odborným dohľadom pracovníkov pracovnej terapie. Začlenením klientov do realizácie projektu sa upevnili a rozvíjajú ich psychomotorické zručnosti a kladný vzťah k životnému prostrediu.

Síntavai közösségi kert

A cél a szomszédok jobb megismerése, a velük való kapcsolatok és barátság erősítése. A közösségi kert célja a hagyományos növényfajták termesztése, valamint a természettel való összhang megteremtése. A cél az elméleti és a gyakorlati tevékenység összekötése, továbbá különféle termények, mint gyümölcsök, zöldségek, gyógyfűvek és virágok termesztése. A gyerekek, tanulók esetében az a cél, hogy környezettudatosságra neveljék őket, továbbá megteremtsék náluk az ember és a természet közötti összhangot. A projektbe tanulók, szülők, tanárok, iskolabarátok és a környező házakban lakók kapcsolódnak be.

Komunitná záhrada v Šintave

Ide o možnosť lepšie spoznať ľudí žijúcich v susedstve, rozvíjať s nimi vzťahy a kamarátstva. Poslaním komunitnej záhrady je pestovanie v súlade s prírodou. Zámerom je prepojenie teoretickej a praktickej činnosti, pestovanie plodín, ovocia, zeleniny, bylín, kvetov. Cieľom je u žiakov a detí vzbudiť záujem o environmentálne cítenie, spojitosť človeka s prírodou. Do projektu budú zapojení žiaci, rodičia, učitelia a priatelia školy, obyvatelia blízkych bytoviek.

Nagyszombatban kreatív központot létesítünk

Nagyszombat megye hozzálat a megyeszékhelyen egy kreatív központ kialakításához. Megkezdjük a Fő utca 17-es szám alatti régi polgári épület felújítását, amely nemzeti műemlékként van nyilvántartva. Itt alakítunk ki egy új centrumot Nagyszombati Kreatív Központ elnevezéssel. A tervek szerint a kultúra és a kreatív ipar területén vállalkozók találhatnak majd itt új otthonra.

A projekt összköltségvetése több mint 8 millió euró, ebből 7,7 millió eurót EU-s forrásokból sikerült biztosítanunk. Az Integrált Regionális Operatív Programból érkező pénzbeli támogatást 2023 végéig kell kimeríteni. A projekt 10 éves időszaktól ír elő arra vonatkozóan, hogy az említett célra kell felhasználni.

Júniusban írtuk alá a 4,4 millió euró értékű építkezési munkálatokról a szerződést a felújítást végző DAG Slovakia társasággal. Most van folyamatban az építkezési munkálatokra kiírt közbeszerzési pályázat ellenőrzése. Amint ez lezárul, megkezdődhet a felújítás, amelynek 17 hónap alatt meg kell történnie.

A műemléképület kívül és belül is teljesen megújul, az alagsortól kezdve a tetőzettel bezárólag. Teljesen kicserélik a villanyvezetékeket és a légtechnikát, továbbá felvonók teszik majd komfortosabbá az épületet. A felújított helyiségekben műtermek lesznek, továbbá grafikai stúdiók, fa- és fémmegmunkálással foglalkozó műhelyek, zenei próbatermek, koncert- és előadótérmekek is létesülnek. A tervek pihenőzóna létrehozásával szintén számolnak, továbbá lesznek majd itt irodák és üzletek is.

Amíg a felújítás zajlik, mi a kreatív központ működésének tartalmi részét

igyekezünk véglegesíteni. A régióban található kreatív és vállalkozói tevékenységeket űzők toborzását és ide vonzását is fontos feladatunknak tartjuk. Ebben a virtuális szakaszban több felhívást teszünk közzé majd, hogy jelentkezzenek olyan érdeklődők, akik szívesen működne az új kreatív központban. Miután a jelentkezések lezárulnak, kiértékeljük a beadott vállalkozói elképzeléseket, és aszerint döntünk majd ezekről, hogy melyek járulnak leginkább hozzá azoknak a céloknak a teljesüléséhez, amelyeket elvárásaként fogalmaztunk meg a kreatív központ működtetése kapcsán.

A Nagyszombati Kreatív Központ kialakításánál főleg azt tartjuk szem előtt, hogy kedvező feltételeket teremtsünk a kreatív tehetségek érvényesüléséhez és a nem műszaki jellegű innovációk fejlesztésére alkalmas környezet kialakításához. Ez azt jelenti, hogy megfelelő körülményeket alakítunk ki annak érdekében, hogy a kreatív közösségek szakmai fejlődése biztosított legyen. A szándékunk az, hogy a kreatív ipar legkülönbözőbb területein támogassuk a vállalkozói szektor szakmai hozzáértésének folytonos kibontakozását.

Jozef Viskupič, Nagyszombat megye elnöke

Začínáme budovat Kreatívne centrum Trnava

Na župe začínáme s rekonštrukciou meštianskeho domu na Hlavnej 17 v Trnave, ktorý je národnou kultúrnou pamiatkou. Vznikne v ňom Kreatívne centrum Trnava určené pre záujemcov o podnikanie v kultúrnom a kreatívnom priemysle.

Celkový rozpočet projektu je viac ako 8 miliónov eur. Až 7,7 milióna eur sme získali z eurofondov. Finančné prostriedky z Integrovaného regionálneho operačného programu by mali byť preinvestované do konca roka 2023. Projekt počíta s desiatročnou udržiavateľnosťou.

V júni sme podpísali zmluvu so zhotoviteľom rekonštrukcie v hodnote necelých 4,4 mil. eur, spoločnosťou DAG Slovakia. Momentálne prebieha kontrola verejného obstarávania stavebných prác sprostredkovateľským orgánom. Hneď po jej ukončení sa začnú stavebné práce, ktoré by nemali trvať dlhšie ako 17 mesiacov.

Komplexná rekonštrukcia sa týka exteriéru aj interiéru budovy od suterénu až po strechu. Úplne nová bude elektroinštalácia či vzduchotechnika a pribudnú aj výťahy. Vo vynovených priestoroch vzniknú ateliéry, profesionálne grafické štúdiá, dielne na prácu s drevom a kovem, ako aj hudobné skúšobne a koncertné priestory či prednáškovú sálu. Navrhnuté sú aj oddychové zóny, kancelárie a obchodné priestory.

Počas rekonštrukcie budeme intenzívne pripravovať programovú časť činnosti kreatívneho centra zameranú na rozvoj kreatívneho a podnikateľského potenciálu aktérov v regióne. V rámci tejto virtuálnej fázy chystáme niekoľko verejných výziev, do ktorých sa budú môcť prihlásiť záujemcovia o pôsobenie v centre. Následne sa budú analyzovať a hodnotiť ich podnikateľské zámery, plány a prínosy.

Az udvar látványterve
Vizualizácia nádvorja

Pri vzniku Kreatívneho centra Trnava sa zameriame na vytvorenie priaznivého prostredia na rozvoj kreatívneho talentu a technologických inovácií. To znamená, že silnej komunite kreatívcov v našom regióne vytvoríme adekvátne podmienky na profesionálny rast. Budeme podporovať predovšetkým rozvoj ich podnikateľských zručností v rôznych oblastiach kultúrneho a kreatívneho priemyslu.

Jozef Viskupič, trnavský župan

Megújul a Ján Palárik Színház tükörterme

A Pamarch társaság nyerte el a tükörterem felújítására kiírt pályázatot. A közbeszerzési eljárásban a legkedvezőbb ajánlatot tette: 502 ezer eurós költséggel végzi el a terem felújítási munkálatait. Ebben az esetben is sikerül költséghatékonyan megoldani a rekonstrukciót. Az eredeti becslések még úgy hangzottak, hogy mintegy 580 ezer eurós kiadással kell számolnunk.

A tükörterem legjobban megőrzött építészeti és művészeti-történelmi része a falak és a mennyezet stukkós díszítése. Ezeket a fennmaradt faldekorációs elemeket úgy újítják fel, hogy az megfeleljen a keletkezésének korában szokásos felszíni helyreállítási eljárásoknak. Ez azt jelenti, hogy

egységesen okersárga színű lesz, viszont

Zrkadlová sála Divadla Jána Palárika dostane novú tvár

a stukkó egyes részeit vagy elemeit fényes festékréteggel vonják be.

Az eredeti faburkolatot szakmai hozzáértéssel felújítják, és ahol károsodott, ott megjavítják. Az összes Maria Theresia típusú mennyezeti csillárt a többi világítótesttel együtt eltávolítják, ugyanígy a hangszórókat és a menekülési útvonalat jelző fényeket is. A tükörteremben új csillárokat szerelnek fel, amelyeket megrendelésre készítenek el az eredeti csillárok tervrajza szerint, korabeli fényképfelvételek alapján.

Megújul a belépőkapu is, mindkét oldalán tükör lesz elhelyezve. A színházi szalonban megjavítják a padlózatot is, felújítják a ruhatárat és a szociális helyiségeket. A felújítás keretében a légtechnika szintén megújul, ez klímaberendezésként is fog működni.

Začali sme s rekonštrukciou

Zrkadlovej sály a vedľajšieho salónika na prvom poschodí Divadla Jána Palárika v Trnave. Do pokračovania komplexnej obnovy tejto historickej perly mesta investujeme ďalšieho pol milióna eur, pričom pôvodný odhad bol 580 tisíc eur. Aj v tomto prípade sa nám podarilo ušetriť financie. Po odbornej konzultácii bude obnovená štuková výzdoba stien a strop v zmysle primárnej povrchovej úpravy z obdobia svojho vzniku. To znamená, že bude mať jednotnú okrovú farbu s čiastočne lesklou povrchovou úpravou na ozdobných štukových článkoch a prvkoch.

Pôvodný drevený obklad bude odborne zrenovovaný a v miestach poškodenia opravený. Budú odstránené

všetky stropné svietidlá a lustre typu Maria

Theresia, ako aj nástenné únikové svietidlá a reproduktory. V Zrkadlovej sále budú osadené nové lustre, ktoré budú vyrobené na zákazku ako náznaková rekonštrukcia pôvodných lustrov, ktoré máme zdokumentované dobovými fotografiami.

Obnovený bude aj vstupný portál, pričom po oboch stranách umiestnime zrkadlá. V divadelnom salóne opravíme podlahu, vynovíme budú aj šatne a sociálne zariadenia. Súčasťou rekonštrukcie je aj vybudovanie vzduchotechniky, ktorá bude zároveň klimatizovať.

Ukončenie prác je naplánované do konca tohto roka.

Új menedékház létesül turistáknak

V Mihalínovej vznikne turistická útulňa

A hegyeinkben létesülő új turisztikai menedékházak hozzájárulhatnak a hazai idegenforgalom fellendítéséhez és a fenntartható turisztika fejlődéséhez. Az erre vonatkozó javaslatok annak az építészeti pályázatnak köszönhetően láttak napvilágot, amelybe mintegy száz építész kapcsolódott be. Az első ilyen menedékház a leghosszabb szlovákiai turisztikai útvonalon, a Szlovák Nemzeti Felkelés Hőseinek Útja nyomvonalán jön létre Jozef Mak Menedékház néven.

A minimalista stílusú turista menedékház tervrajzát Mihalínová térségében három építész készítette el: Matthias Arnould, Robert Provazník és Michaela Vatraľová. Az építményt nagy körültekintéssel úgy tervezték meg, hogy az illeszkedjen a Kis-Kárpátokra jellemző bükkfaerdők környezetéhez. A tervezőket három fő fogalom vezérelte: közösség, variabilitás és tartós fenntarthatóság. A menedékház egyszerre teszi lehetővé a testi és a szellemi felüdülést, a kikapcsolódást. Létrejöttét Nagyszombat megye több mint 30 ezer euróval támogatja.

Megyeinkben több érdekes turisztikai célpont található. Mi azonban valamivel többet szeretnénk kínálni lakosainknak és az ide látogatóknak. Több közszolgálati és polgári szubjektumnak köszönhetően hozzuk létre a Kis-Kárpátokban ezt az újszerű menedékházat. A turisztika lelkes hívei már a jövő év első felétől látogathatják a szabadon hozzáférhető pihenőhelyeket.

A Mihalínová térségében létesülő minimalista stílusú turisztikai menedékhely belsejének és külsejének vázlatrajza, amelyet Matthias Arnould, Robert Provazník és Michaela Vatraľová építészek terveztek.

Vizualizáció exteriéru a interiéru minimalistickej turistickej útulne v lokalite Mihalínová, ktorú navrhli architekti Matthias Arnould, Robert Provazník a Michaela Vatraľová.

Podporiť rozvoj domáceho cestovného ruchu a udržateľnej turistiky v horách pomôžu nové turistické útulne. Prvá z útulní v rámci projektu Hikemates a Madebythe - "Útulňa Jozefa Maka" - vznikne na trase Cesty hrdinov SNP, najdlhšej turistickej trasy na Slovensku. Táto turistická útulňa vznikne aj vďaka našej podpore vo výške 30 tisíc eur.

Minimalistickú turistickú útulňu v lokalite Mihalínová navrhli architekti Matthias Arnould, Robert Provazník a Michaela Vatraľová, tak aby citlivo zapadla do prírodného prostredia bukového lesa Malých Karpát. Kľúčovými slovami pre návrh útulne sa stali pojmy komunita, variabilita a trvalá udržateľnosť. Útulňa je priestorom pre oddych - nielen fyzický, ale aj psychický.

V našom kraji máme viacero zaujímavých turistických cieľov. Obyvateľom a návštevníkom však chceme ponúknuť niečo viac. Vďaka spolupráci viacerých verejných a občianskych subjektov prinesieme do Malých Karpát inovatívnu útulňu. Všetci nadšenci turistiky budú môcť navštevovať tento voľne dostupný oddychový priestor už od prvej polovice budúceho roka.

Új nyári olvasóteremmel bővül nagyszombati Juraj Fándly Könyvtár Knížnica Juraja Fándlyho v Trnave dostane novú čítareň

Nagyszombatban a Juraj Fándly Könyvtár kertjében új, modern nyári olvasóterem jön létre. Megépítésére előzetes számítások szerint mintegy 315 ezer eurót fordítunk. A következő szakaszban a kert felújítását tűztük ki célul. Az itt kialakításra kerülő közösségi terek művelődési tevékenységekre is alkalmasak lesznek majd, sőt vitafórumokat szintén tarthatnak egész évben.

Elhatároztuk, hogy felújítjuk a legnagyobb könyvtárunk környezetét, mert ez eddig lényegében nem volt kihasználva. Szerintünk nem mindegy, hogy a jó könyveket milyen környezetben olvassuk. Vonzó, zöldtetős nyári olvasóterem lesz a leromlott állapotú, régi garázsok helyén. Becslések szerint a beruházás mintegy 315 ezer eurós ráfordítást tesz szükségessé. A munkálatok a Nagyszombat Megyei Műemlékvédelmi Hivatal ajánlásai alapján történnek majd, mivel a több mint százéves épület nemzeti műemléknek számít.

Már elkészült a tervdokumentáció, és hamarosan meghirdetjük a közbeszerzési pályázatot az építési munkálatokra. Ezeket jövő tavasszal szeretnénk lebonyolítani. A könyvtár kertjének felújítását folytatni fogjuk. A felújított kert a város központjában található, és már jövő nyáron fogadni szeretnénk itt az első látogatókat. Érdekes megoldást választottunk: a kert össze lesz kötve a Trnávka folyón átívelő kis hídon keresztül a Rózsaparkkal. Ezt Nagyszombat városa valósítja meg. 2022-ben lesz 70 éve annak, hogy a megyei könyvtár ezen a helyen működik. Az épület tervezője, amelyben eredetileg a Szlovák Kereskedelmi Bank székel, Michal Milan Harminc volt.

V záhrade Knížnice Juraja Fándlyho v Trnave vznikne moderná letná čítareň. Do jej výstavby investujeme odhadovaných 315 tisíc eur. V ďalšej fáze projekt počíta s revitalizáciou samotnej záhrady. Nové priestory budú slúžiť verejnosti aj na vzdelávacie aktivity a spoločenské diskusie počas roka. Rozhodli sme sa revitalizovať okolie našej najväčšej knižnice, ktoré v súčasnosti prakticky nie je využívané. Myslíme si, že nejde len o krásu obsahu kníh, ale aj o prostredie, v ktorom ich čítame. Atraktívna letná čítareň so zelenou strechou preto nahradí zastaralé betónové garáže. Odhadovaná výška investície je 315 tisíc eur. Ide o národnú kultúrnu pamiatku, ktorej vek je vyše sto rokov. Preto budú zmeny realizované v súlade s odporúčaniami Krajského pamiatkového úradu Trnava. Momentálne už máme hotovú projektovú dokumentáciu a proces verejného obstarávania stavebných prác dokončíme tento rok. Prvých návštevníkov revitalizovaný areál v centre Trnavy privíta v lete budúceho roka,

keď krajská knižnica oslávi 70 rokov svojho fungovania v budove pôvodne navrhnutej Michalom Milanom Harmincom ako sídlo Slovenskej hospodárskej banky. Bonusom by malo byť jeho prepojenie jej areálu s Ružovým parkom formou mostíka cez Trnávku, o čo sa postará mesto Trnava.

Gyakran töltöm az időt a természetben, és a mentálhigiéném abból áll, hogy fizikailag rendszeresen elfáradok. Néha úgy érzem, szükségem van valamiféle simogatásra a szívemnél, és valamire, ami mélyebb gondolkodásra készítet. Színház vagy mozi, ami mindig megörvendtet, hogy milyen tehetséges emberek vannak a világon, akik művészi élmények formájában szebbé teszik azt. Végére a párom is amatőr színházban játszik, így a világot jelentő deszkákat nem tudom nem szeretni.

Ezenkívül a gyerekeimmel szinte faljuk a múzeumokat. Rajongok a műemlékekért és a történelemért, és természetesen erre tanítottam a gyerekeimet is, így mindannyian megtaláljuk a kedvünkre valót.

A járvány idején sokan közülünk nélkülözték ezeket az örömeket. Ez azonban hatással volt azokra az emberekre is, akik annyira elkötelezettek a művészet és a kultúra iránt, hogy minden idejüket teljes munkaidős foglalkozás formájában ennek szentelik. Ebben az időben ezekre a munkapozíciókra volt a legnagyobb hatással a helyzet. Ezért rendkívül fontos a kultúra támogatása. A legszebb dolog környezetünk, városunk vagy régiónk művészeinek támogatása. Ne legyünk megvásárolhatóak. Támogassuk azokat az embereket, akik mosolyt varázsolnak mások arcára, és művészi élményt nyújtanak. Fedezzük fel azt a kultúrát, amelyet Nagyszombat megye önkormányzata kínál nekünk a közeljövőben!

Marián Galbavý,
Nagyszombat megyei képviselő

A közelmúltban a kultúra az egyik olyan terület volt, amely jelentős károkat szenvedett nemcsak anyagi, hanem minden bizonnyal erkölcsi szempontból is. Az élet minden területét fel kell karolni, különben még inkább hanyatlani fognak. Ez érvényes a kultúrára is. Nagyon örülök, hogy javítani tudjuk a Juraj Fándly Könyvtár mögötti kert állapotát, amely szébbé varázsolja a teret, egyúttal pedig hozzájárul az olvasók művelődéséhez. Sikeresen pályáztunk az Európai Uniónál a Nagyszombati Kreatív Központ létrehozására. Hiszem, hogy így otthon fogjuk tartani tehetségeinket, és lehetőséget adunk nekik a fejlődésre. A kulturális és kreatív központ Pöstyénben is létrejött, amelyet újabb pozitív lépésnek érzek a kultúra fejlesztése érdekében. A Ján Palárik Színház tükörterme is új köntöst kap, és örömmel látom, hogy milyen lesz a terem a felújítás után. A kultúrának támogatásra van szüksége, és ilyen módon szeretnénk segíteni az újjáélesztésében és fejlesztésében.

Orosz Csaba,
Nagyszombat megyei képviselő

Az ember kultúrája a családban és az iskolában alakul ki. Az elmúlt két évben mindkét hely alapos hiányt szenvedett. A megyében voltak olyan diákjaink, akiknek nem volt 100%-osan biztosítva az online oktatáshoz szükséges technika. Olyan szociálisan hátrányos családokat tartunk nyilván, akik nem

rendelkeznek megfelelő eszközökkel gyermekeik társadalomba való integrálásához. Nem szívesen pufogtatok üres frázisokat. Megoldásokra van szükségünk. Nagyszombat megyének fel kell térképeznie azokat a családokat, amelyek nem rendelkeznek számítógéppel. Enélkül nem álmódíthatunk arról, hogy kultúrát és oktatást viszünk a háztartásokba.

Holics város képviselő-testületének hosszú ideje funkcióban lévő képviselőjeként a holicai kastélyt, a városi múzeumot, a kép-

zőművészeti galériát és a hagyományos rendezvények széles skáláját kínalom, gyakran több ezres látogatottsággal. Úgy gondolom, hogy oda-vissza, sőt talán transzferjásokat is be lehetne indítani. Emberek Holicsból Nagyszombatig, és a nagyszombatiak hozzánk. És hasonlóképpen az egész régióban. Akkor azt mondhatjuk majd, hogy EGYÜTT ALAKÍJTUK A MEGYÉT.

Rastislav Caletka,
Nagyszombat megyei képviselő

PODCAST TRNAVSKEJ ŽUPY

EgyüttAlakitjukAMegyét

Kiadja a Nagyszombati Kerületi Önkormányzat, Starohájka 10, 917 01 Trnava.
Megjelenik 2021 augusztus. Rendszám: EV 6008/21. IČO-Adóazonosító szám: 378 369 01.
Címlapfotó: Nagyszombat megye archívuma. Nyomda és terjesztés: Regionpress, s. r. o.
Az árusításba nem kerülő magazin ingyenpéldányait Nagyszombat megye háztartásaiba kézbesítik.
A szerkesztőség fenntartja a jogot a szövegek szerkesztésére, beleértve a rövidítést is.

Často trávím čas v prírode a moja psychohygienu pozostáva z toho, že sa poriadne fyzicky vyštavím. No niekedy mám pocit, že potrebujem akési pohladenie srdca a niečo, čo ma prinúti premýšľať hlbšie. Divadlo či kino, kde ma vždy príjemne poteší, akí talentovaní ľudia sú na svete a robia nám ho krajším v podobe umeleckých zážitkov. Koniec koncov, aj moja partnerka hrá v ochotníckom divadle, tak mi svet na doskách nemožno nemať rád.

Takisto, s mojimi deťmi úplne "žerieme" múzeá. Som fanúšik technických pamiatok a histórie a akosi som na to, prirodzene, naučil aj svoje deti, takže si všetci prideme na svoje.

Mnohým z nás boli počas pandémie tieto slasti odopreté. Dopad to však malo aj na ľudí, ktorí sú umeniu a kultúre tak oddaní, že jej venujú všetok svoj čas v podobe full-time zamestnania. V týchto časoch to boli práve tieto pracovné pozície, ktorých sa situácia dotkla najviac. Preto je nesmierne dôležité kultúru podporovať. Najkrajšie je podporovať umelcov z nášho okolia, mesta či kraja. Nebuďme skúpi. Podporujeme ľudí, ktorí iným vyčarujú úsmev na tvári a umelecký zážitok. Poďme objavovať kultúru, ktorú nám Trnavský samosprávny kraj ponúkne v najbližšom období.

Marián Galbavý,
poslanec Zastupiteľstva TTSK
a predseda komisie pre kultúru a šport

Kultúra je v poslednom čase jednou z oblastí, ktorá v dôsledku pandémie výrazne utrpela nielen z finančného, ale určite aj nemateriálneho hľadiska. Všetky oblasti života sa musia pozviechať, inak zažijú ešte väčší úpadok. To platí aj o kultúre. Veľmi ma teší, že sa nám podarí vylepšiť vzhľad záhrady za knižnicou Juraja Fándlyho, ktorá priestor skrásli, a zároveň prispeje k vzdelanosti čitateľov. Uspeli sme aj s eurofondovou výzvou na Kreatívne centrum Trnava. Verím, že aj týmto spôsobom udržíme naše talenty doma a dáme im príležitosť na rozvoj. Kultúrne a kreatívne centrum vzniklo aj v Piešťanoch, čo vnímam ako ďalší pozitívny krok k rozvoju kultúry. Nový šat dostane aj zrkadlová sála Divadla Jána Palárika a s radosťou si pozriem to, ako sála bude po rekonštrukcii vyzeráť. Kultúra potrebuje podporu a aj týmito spôsobmi jej chceme pomôcť k obrode a ďalšiemu rozvoju.

Csaba Orosz,
poslanec Zastupiteľstva TTSK

Kultúra človeka sa cizuluje v rodine a v škole. Obidve prostredia dostali za ostatné dva roky poriadne zabráť.

Mali sme v kraji študentov, ktorí so 100-percentnou istotou nemali k dispozícii techniku na vzdelávanie online. Evidujeme

sociálne vymedzené rodiny, ktoré nemajú prostriedky na skutočné zaradenie detí do spoločnosti. Preto by som sa nerád pridával k prázdny frázam. Potrebujeme riešenia. TTSK by mal zmapovať rodiny, ktoré nemajú k dispozícii počítač. Bez neho nemôžeme snívať o prinesení kultúry a vzdelávania do domácností.

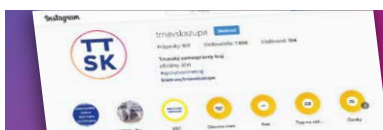
Ako dlhodobý poslanec mesta Holíč ponúkam Holíčsky zámok, mestské múzeum, galériu výtvarného

umenia a širokú ponuku tradičných podujatí, často s návštevnosťou nad tisíc účastníkov. Myslím, že by sa mohli zaviesť recipročné a možno dokonca kyvadlové zájazdy. Obyvatelia Holíča do Trnavy a Trnavčania k nám. A tak naprieč celým krajom. Vtedy budeme môcť povedať, že spolu tvoríme kraj.

Rastislav Caletka,
poslanec Zastupiteľstva TTSK

Sledujte náš **facebook**

Sledujte náš **Instagram**

SpoluTvorímeKraj

Vydáva: Trnavský samosprávny kraj, Starohájska 10, 917 01 Trnava. **Vydané:** august 2021.

Evidenčné číslo: EV 6008/21. **IČO:** 378 369 01. **Tlač a distribúcia:** Regionpress, s.r.o.

Foto na titulke: Archív TTSK. **Nepredajný magazín bezplatne distribuovaný do poštových schránok v Trnavskom kraji. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu textov vrátane krátenia.**

Pomoc pre južnú Moravu

Iniciovali sme poskytnutie humanitárnej pomoci partnerskému Juhomoravskému kraju, ktorý na konci júna tohto roka zasiahla ničivá smršť. Začiatkom augusta sme odovzdali približne 300 m³ dreva, ktoré použijú na rekonštrukciu striech budov Základnej školy U Červených domků v Hodoníne.

Dar sme sprostredkovali v spolupráci s Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, štátnym podnikom Lesy Slovenskej republiky a mestom Skalica. Partnerom na českej strane je mesto Hodonín.

Nadalej sme v kontakte so zástupcami Juhomoravského kraja, aby sme im vedeli pomáhať. Stále platí ponuka poskytnúť krátkodobé aj dlhodobé ubytovanie pre ľudí z postihnutej oblasti, respektíve pomôcť pri odstraňovaní škôd a čistení komunikácií prostredníctvom našej Správy a údržby ciest TTSK.

Segítség Dél-Morvaországnak

Nagyszombat megye humanitárius segítséggel támogatja a június végén pusztító vihar által sújtott partnerrégióját, Dél-Morvaországot. 2021. augusztus 5-én megtörtént a mintegy 300 m³ fa első felének átadása, amelyet egy általános iskola tetőszerkezetének felújítására használnak majd fel Hodonín városában.

Nagyszombat megye az adományt a földművelési és vidékfejlesztési minisztériummal, a Szlovák Állami Erdőgazdasággal és Szokolca városával közösen biztosítja. A cseh oldalon Hodonín városa a partner. A szállítmány második felének eljuttatása napokon belül várható.

Nagyszombat megye továbbra is kapcsolatban van a Dél-morvaországi kerület vezetőivel, és a továbbiakban is kész segíteni. A rövid- vagy hosszú távú lakhatási lehetőséggel kapcsolatos ajánlat még mindig érvényes az érintett területek lakosai számára. A Nagyszombat Megyei Közútkezelő és Útkarbantartó Vállalat továbbra is kész a károk elhárítására, valamint az utak átjárhatóvá tételére és tisztítására.

Megnyitottuk az első lakhatást biztosító szociális intézményt

Új, egész évben elérhető szociális lakhatási szolgáltatást kínálunk, amely lehetővé teszi az ügyfelek számára, hogy önálló életet éljenek egy villában Szenice városközpontjához közel. Az intézmény a Rohói Szociális Szolgáltató Központ égisze alatt működik.

Megteremtettük annak feltételeit, hogy a szociális szolgáltatások kedvezményezettjei önálló életet éljenek. Meghatározzák a napi programot, és megfelelő támogatással biztosítják az étkezést, valamint a háztartás vezetésével összefüggő egyéb tevékenységeket. Célunk, hogy az érintettek bekapcsolódjanak a mindennapi életbe, és a szociális szolgáltatásokat igénybe vevők lehetőséget kapnak arra, hogy integrálódjanak a társadalomba. Például munkát is tudunk közvetíteni nekik. A létesítményt átmeneti állomásnak tekintjük az intézményi lakhatás és az önálló életvitel között. A jövőben fontolóra vesszük a szolgáltatás kiterjesztését Nagyszombat megye más részeire is.

A szenicei támogatott lakhatási intézmény a szociális szolgáltatások azon kedvezményezettjeinek biztosított, akik elmúltak 16 évesek, és még nem érték el a nyugdíjkorhatárt. Továbbá olyanok lakhatnak az intézményben, akik képesek az önálló életre. A szolgáltatás magában foglalja, hogy egy felelős személy felügyeletet biztosít, valamint segít a mindennapi tevékenységekben.

Otvorili sme prvé zariadenie podporovaného bývania

Novú celoročnú pobytovú sociálnu službu, ktorá umožní klientom viesť samostatný život, ponúkame vo viladome neďaleko centra mesta Senica. Zastrešuje ju Centrum sociálnych služieb Rohov.

Klientky si budú s adekvátnou podporou určovať program dňa, zabezpečovať stravovanie a ďalšie činnosti spojené s bežným životom a chodom domácnosti. Naším cieľom je, aby sa klientky zaradili do bežného života a aby sa z prijímateľov sociálnej služby stali tí, ktorí dostanú možnosť to spoločnos-

ti vrátiť. Vieme im napríklad sprostredkovať aj zamestnanie. Zariadenie považujeme za prechodnú stanicu z inštitucionálneho bývania až po samostatný život. Výhľadovo uvažujeme o rozšírení tejto služby aj do iných častí Trnavského kraja.

Zariadenie podporovaného bývania v Senici je určené pre prijímateľov sociálnych služieb vo veku od 16 rokov do dovŕšenia dôchodkového veku, ktorí sú schopní viesť samostatný život. Súčasťou služby je dohľad a asistencia zodpovednej osoby pri každodenných činnostiach.

A kezdő pedagógusok állandó lakhatási támogatást igényelhetnek

Lehetőséget kínálunk állandó lakhatási támogatás igénybevételére. A havi 150 eurót pályakezdő pedagógusok és szakoktatók kaphatják meg tanulmányaik befejezése után öt évig, mégpedig azok, akik a Nagyszombat megye által fenntartott középiskolákban dolgoznak.

Ezzel a döntéssel arra ösztönözzük a fiatalokat, hogy egy újabb indokuk legyen a megyében való munkavállalásra, másoknak pedig az ide költözésre. A pályakezdő pedagógusok és szakoktatók lakhatási költségeihez havi 150 euróval járulunk hozzá. Tudatában vagyunk annak, hogy a tanárok átlagéletkora egyre emelkedik, és hiány van belőlük elsősorban a szaktantárgyak és a nyelvek oktatásánál. Az új tanévtől ezért ezt az új megoldást kínáljuk.

A pénzügyi támogatás

lehetőséges saját tulajdonú ingatlan, szerződés alapján bérleti díj fejében használt ingatlan, valamint albérlet esetében is. Az ingatlan használatával kapcsolatos költségek, például áram, víz, szennyvíz fedezése, továbbá az ingatlanhitel törlesztése is fel lehet használni.

A kérvényezők havonta kapják meg a pénzügyi támogatást, mégpedig utólag, a havi elszámolás bemutatása után. Év végéig 50 ezer euró lett elkülönítve erre a célra. Ezt a juttatást azok a házi orvosok is igényelhetik, akik a megyétől célirányos támogatást kaptak az egészségügy fejlesztésére és támogatására.

Začínajúci učitelia môžu požiadať o pravidelný príspevok na bývanie

Otvorili sme možnosť požiadať o poskytovanie pravidelného finančného príspevku na bývanie. Až 150 eur mesačne môžu získať začínajúci učitelia a majstri odbornej výchovy, ktorí ukončili štúdium pred menej ako piatimi rokmi, a majú pracovný pomer s jednou z našich župných stredných škôl.

Týmto spôsobom sme sa rozhodli motivovať mladých ľudí a dať im ďalší dôvod na to, aby ostali pracovať v kraji, prípadne sem za prácou prišli. Začínajúcim učiteľom a majstrom odbornej výchovy poskytneme 150 eur mesačne na bývanie. Evidujeme, že priemerný vek učiteľov sa postupne zvyšuje a ich nedostatok je predovšetkým v odborných predmetoch

a jazykoch. Od nového školského roka preto prichádzame s novým riešením.

Finančná podpora môže byť využitá na úhradu nákladov spojených s bývaním vo vlastnej nehnuteľnosti alebo na bývanie na základe zmluvy o nájme, respektíve podnájme. Môže ísť o náklady súvisiace s užívaním nehnuteľnosti (energie, vodné, stočné, a. i.) alebo splátky úveru na kúpu nehnuteľnosti.

Žiadateľom bude príspevok poskytovaný na mesačnej báze, a to formou refundácie na základe predloženého vyúčtovania. Do konca tohto roka je na tento účel vyčlenených 50-tisíc eur.

Možnosť získať tento príspevok majú aj všeobecní lekári, ktorí sú od župy získali účelovú dotáciu na rozvoj a podporu zdravotníctva.

Risograph technikával megelevenedő megyei történetek

A mikor Mila, Lina és Vesna szabadságra megy, akkor egy végtelen történet kezdődik el, a többi pedig a mi fantáziánkra van bízva. Felkelti bennünk az érdeklődést, hogy elmenjünk oda, ahol még nem jártunk. Vagy hogy megkóstoljunk olyasmit, amit eddig még nem ízeltünk meg. A Moraváni Vénusz, amely a megye egyik legközkedveltebb helyén szabadságot, olyan helyi különlegességek megkóstolására, felfedezésére invitál bennünket, mint a szakolcai kürtőskalács vagy a szeredi édességek, vagy emléthetjük a gazdag fürdőhagyományokat. Ez mind elválaszthatatlanul kapcsolódik megyénkhez. Ezek a történetek elevenednek meg azon a 15 képkompozíción, amelyek idén sajátos alakban, risograph formájában is elkészültek Nagyszombat megye nevezetességeiről. Ezzel a módszerrel létrejövő grafikák a nyomtatásnál mindig kis eltéréssel, pontatlansággal készülnek el, éppen ezért minden kinyomtatott példány egyedi és utánozhatatlan.

VOLT MIBŐL VÁLASZTANI

A versenybe 166 szerző és kollektíva nevezett be összesen 366 pályamunkával. A szakmai zsűri ezek közül 15 olyan vázlatot választott ki, amelyeken

Nagyszombat megye érdekességeit és történeteit örökítették meg az alkotók. A verseny eredményeképpen 15 alkotásból álló eredeti, korlátozott számú és dedikált kollekció jött létre, amelyet risograph technikával nyomtattak ki, mindegyiket 150 példányban.

A pályázatot tavaly év végén hirdette meg a Nagyszombat Megyei Idegenforgalmi Szövetség. A verseny szervezőit az ösztönözte, hogy a járványhelyzet miatti lezárások idején így módon motiválják és támogassák a kulturális és kreatív iparban az alkotókat.

Több témát dolgoztak fel, köztük a Csallóköz nevezetességeit is. A leggyakrabban felbukkanó motívumok közé tartoztak a vízimalmok a Kis-Dunán, a szomolányi vár, a Szent Katalin-kolostor vagy az Antiokheiai Szent Margit-templom Kopcsányban. Az alkotók megörökítették továbbá a Ludwig van Beethovennal, a Tündér Ilonával, a Moraváni Vénusszal és a póstyéni Mankótörővel kapcsolatos történeteket is. A pályázatra beküldött alkotásokat a szerzők dedikálták, és egy kellemes összejevetel keretében mutatták be Nagyszombatban.

MINDENKI KIVÁLASZTHATJA A NEKI TETSZŐT

A Nagyszombat megye jeles helyeit és egyedi történeteit ábrázoló risograph alkotások eredeti ajándéknak is beszerezhetők, és művészi értéket képviselnek. Korlátozott mennyiségben, 150 példányban lettek kinyomtatva, és csak a megye turisztikai és idegenforgalmi tájékoztató irodáiban lesznek beszerezhetőek. A következő három városban kaphatóak: Nagyszombatban a Városi Toronyban, Pöstyénben a Tájékoztatói Központban a Pribinova 2-es szám alatt és a Kolonáda-hídon, Dunaszerdahelyen pedig a Kukučín utca 31-es szám alatt.

Nézz meg mindegyiket, és válassza ki magának a legmegfelelőbbet a www.krajzazitkov.sk honlapon.

Príbehy z kraja ožívajú na risografikách

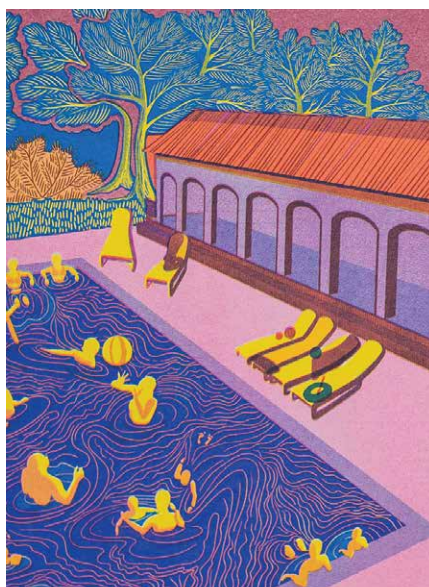
Keď sa Mila, Lina a Vesna vyberú na dovolenku, začne sa príbeh bez začiatku a konca, ktorý dotvára len naša fantázia. Prebudí náš záujem ísť tam, kde sme ešte neboli, alebo ochutnať to, čo sme zatiaľ neochutnali. Moravianska Venuša, dovolenkujúca na jednom z obľúbených miest kraja, láka na miestne špeciality ako Skalický trdelník či sladkosť zo Serede a tiež na kúpeľnú históriu, s ktorou je tento kraj neodmysliteľne spätý. To je jeden z pätnástich obrazov najkrajších príbehov Trnavského kraja, ktoré dostali tento rok originálnu podobu risografiky. Touto metódou vznikajú pri každej tlačí určité nepresnosti, a tak je každý výtlačok risografiky jedinečným originálom.

BOLO Z ČOHO VYBERAŤ

Do súťaže návrhov risografík Trnavský kraj príbehov sa zapojilo celkovo 166 autorov a kolektívov s 366 prácami. Vznikla

tak originálna, limitovaná a signovaná autorská kolekcia 15 diel vytvorených ľubovoľnou technikou a vytlačených technikou risografie v počte po 150 kusov. Súťaž vyhlásila v závere roka 2020 Krajská organizácia cestovného ruchu Trnavský kraj. Hlavnou myšlienkou tohto projektu bola podpora umelcov pracujúcich v kultúrnom a kreatívnom priemysle počas obdobia pandémie koronavírusu.

Najčastejšie sa vyskytujúcimi motívmi boli vodné mlyny na Malom Dunaji, Smolenický zámok, kláštor Katarínka či Kostol svätej Margity Antiochijskej v Kopčanoch. Často vyobrazené boli aj príbehy Ludwiga van Beethovena, víly Ilony, Moravianskej Venuše, či piešťanského barlolámača. Výherné diela boli podpísané ich autormi a predstavené na podujatí v príjemnej atmosfére na trnavskom Nádvorí.

Polomáčané?

Mila, Lina a Vesna na dovolenke...

Lina: Nevieť ako vy, ale ja sa namočím celá!

KAŽDÝ SI VYBERIE

Risografiky Trnavský kraj príbehov sú originálnym darčekom aj skutočným kúskom umenia, v ktorom sa ukrýva mnoho významov. Vyrobené sú v limitovanom počte 150 ks. Kúpiť si ich môžete len v turistických informačných centrách v Trnavskom kraji a to v Mestskej veži v Trnave, v Piešťanskom informačnom centre na Pribinovej 2 a na Kolonádovom moste a na Kukučínovej 31 v Dunajskej Strede.

Pozrite si ich všetky a vyberte si tú svoju na www.krajazitkov.sk

Tegyen egy kirándulást a galgócí csillagvizsgálóba és planetáriumba

A galgócí M. R. Štefánik Csillagvizsgálót és Planetáriumot 1972-ben hozták létre. A csillagvizsgáló fő küldetése a fiatalok és a nagyközönség oktatása a csillagászat területén, valamint annak népszerűsítése. Ez a tevékenység szorosan kapcsolódik ahhoz a munkához, amely az égitestek megfigyelését, az adatgyűjtést, a feldolgozást és a nyilvánosságra hozást jelenti. A galgócí csillagvizsgáló az egyedüli ilyen jellegű létesítmény a kerületben. A megyében ezt a területet kiegészítik a galántai és a szenicei népművelési központok csillagászati részlegei, amelyek tevékenysége az ószombati (Sobotište) megfigyelőállomáson összpontosul.

A Milan Rastislav Štefánik Csillagvizsgáló és Planetárium a Sládkovič utcában, saját tulajdonú területen található. Négy épületből áll. A legrégebbi az obszervatórium épülete, amelyet 1976-ban nyitottak meg. Ebben az épületben van egy előadóterem a különböző rendezvények és versenyek megszervezésére, egy klubterem a csillagászati klubok számára, valamint adminisztratív és raktárhelyiségek.

1983-ban elérhetővé tették a főtávcső kupoláját, amelyet professzionális munkára használnak a változó csillagok nyomon követésekor. Mind a távcső, mind pedig a kupola automatizált és távvezérelhető.

Az 1989-es év jelentős mérföldkő volt a csillagászat népszerűsítésében. A planetáriumot a tanítást segítő objektummá nyilvánították. A planetárium kupolájának átmérője 10 méter, amely egy ZKP 2-es típusú műszer. 2008-ban megnyitották a csillagászati megfigyelőállomást a népszerűsítő megfigyelések céljából, amely a kis megfigyelőállomást váltotta fel.

Urobte si výlet do Hvezdárne a planetária v Hlohovci

Hvezdárň a planetárium M.R.Štefánika v Hlohovci vznikla v roku 1972. Hlavným poslaním hvezdárne je popularizácia a vzdelávanie mládeže, širokej verejnosti v oblasti astronómie. Na túto činnosť je úzko nadviazaná činnosť, ktorej obsahom je konkrétna práca pri pozorovaní vesmírnych objektov, získanie dát, ich spracovanie a publicita. Hlohovská hvezdárň je v našom kraji jediné zariadenie tohto druhu. V kraji túto oblasť ešte dopĺňajú oddelenia astronómie pri osvetových strediskách.

Hvezdárň a planetárium Milana Rastislava Štefánika sídli vo vlastnom areáli na Sládkovičovej ulici. Pozostáva zo štyroch objektov. Nastarším je budova hvezdárne, ktorá bola sprístupnená v roku 1976. Nachádza sa v nej prednášková sála pre potreby rôznych podujatí a súťaží, klubovňa pre potreby astronomických klubov a administratívne a skladové priestory.

V roku 1983 bola sprístupnená kupola hlavného ďalekohľadu, ktorý je používaný na odbornú prácu pri sledovaní premenných hviezd. Ďalekohľad i kupola sú automatizované a dajú sa ovládať na diaľku.

Rok 1989 bol významným medzníkom pri popularizácii astronómie. Bolo otvorené planetárium, ako významná pomôcka pri výuke. Priemer kupole planetária je 10 metrov a ide o prístroj ZKP 2. V roku 2008 bola sprístupnená astronomická pozorovateľňa pre popularizačné pozorovania, ktorá nahradila malú pozorovateľňu v areáli.

Előkészítjük a planetárium felújítását és csillagvizsgáló látogatói központjának kialakítását.

Pripravujeme rekonštrukciu planetária a vytvorenie návštevníckeho centra hvezdárne.

A csillagvizsgáló néhány rendezvénytel készül szeptemberben:

- 9. 3. / 18.00 / **A VILÁGŰR TITKAI** - rendezvény a nyilvánosság számára, séta a Naprendszeren át, a csillagvizsgáló és a planetárium kinti része
- 9. 18. / 15.00 és 17.00 / **KAMILKA KALANDJAI A KIS HERCEGGEL** - Kamilka kalandos útja a kis herceggel, miközben a Naprendszerben bolyong egy csillagkocsin, az M. R. Štefánik Csillagvizsgáló és Planetárium kinti része
- 9. 25. / 13.00 és 15.00 / **FANTASZTIKUS UTAZÁS** - repülés gondolati rakétával a Naprendszerben
- 9. 25. / 17.00 / **FILMES ESTE A CSILLAGOS ÉG ALATT** - filmek a csillagászatról és az ehhez kapcsolódó természettudományokról
- 9. 25. / 21.00 / **AZ ÉGITESTEK TELESZKÓPOS MEGFIGYELÉSE** - a Hold, a Mars és más égitestek megfigyelése a nyári éjszakai égbolton

V septembri pripravila hvezdárň niekoľko podujatí:

- 3. 9. / 18.00 / **TAJOMSTVÁ VESMÍRU** - podujatie pre verejnosť, prechádzka slnečnou sústavou exteriér Hvezdárne a planetária
- 18. 9. / 15.00 a 17.00 / **KAMILKINE DOBRODRUŽSTVÁ S MALÝM PRINCOM** - dobrodružná cesta Kamilký s Malým princom pri putovaní Slnečnou sústavou na hviezdnom voze, exteriér Hvezdárne a planetária M. R. Štefánika v Hlohovci
- 25. 9. / 13.00 a 15.00 / **FANTASTICKÁ CESTA** - let myšlienkovou raketou slnečnou sústavou
- 25. 9. / 17.00 / **FILMOVÝ VEČER POD HVIEZDNOU OBLOHOU** - fulldomové filmy z oblasti astronómie a príbuzných prírodných vied
- 25. 9. / 21.00 / **TELESKOPICKÉ POZOROVANIE ASTRONOMICKÝCH OBJEKTOV** - pozorovanie mesiaca, Marsu a iných objektov na letnej nočnej oblohe